

Jan Bogusław Grątkowski

1912-1966

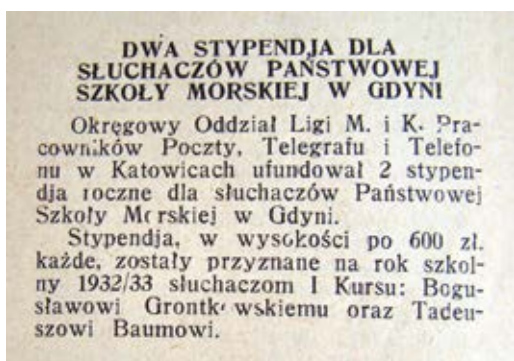
Absolwent Wydziału Mechanicznego z 1937 r., stypendysta Okręgowego Oddziału Ligi Morskiej i Kolonialnej Pracowników Poczty, Telegrafu i Telefonu w Katowicach, oficer mechanik, uczestnik wojennych konwojów.

Urodził się 27 stycznia 1912 r. w Książu Wielkim. Był już uczniem PSM, gdy „dwa stypendia roczne ufundował Okręgowy Oddział Ligi Morskiej i Kolonialnej Pracowników Poczty, Telegrafu i Telefonu w Katowicach. Stypendia, w wysokości 600 zł każde, zostały przyznane na rok szkolny 1932/33 słuchaczom I kursu Bogusławowi Grątkowskiemu oraz Tadeuszowi Baumowi”¹ – informował w 1933 r. miesięcznik „Morze”.

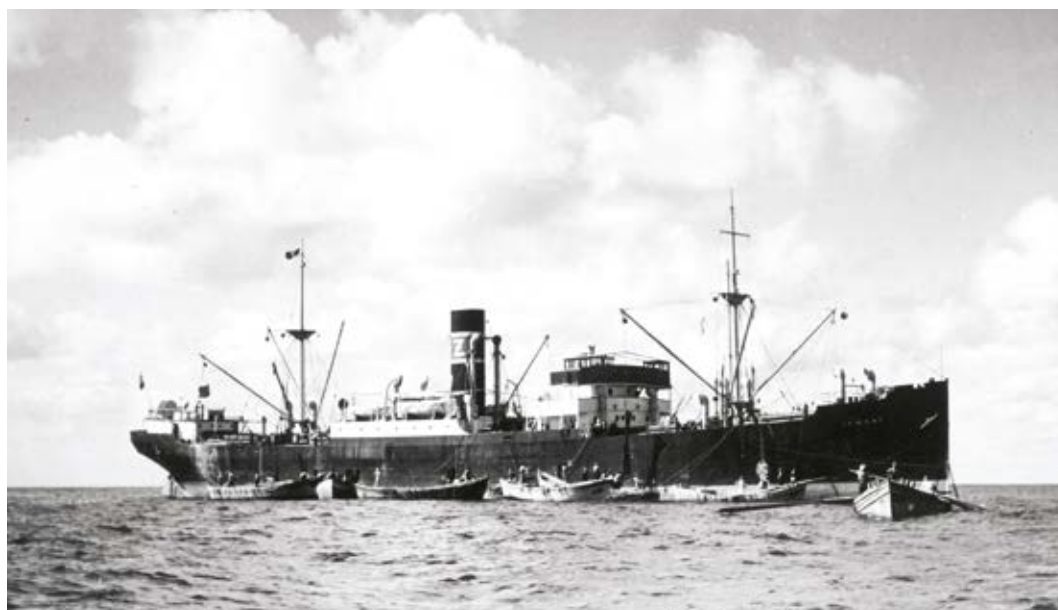
Po skończeniu PSM był praktykantem w warsztatach Żegluga Polskiej oraz asystentem maszynowym na „Oksywiu”. 5 lipca został zaokrętowany jako II mechanik na „Oksywie”² – i na tym statku zastał go wybuch wojny.

Z kapitanem Jerzym Świechowskim (abs. WN z 1929) pływał niemal całą wojnę, najpierw na „Oksywiu”, od 10 stycznia 1942 r. na „Lidzie” jako II mechanik, a od lutego 1944 r. – jako starszy mechanik.

„Lida” – ostatni z przedwojennych nabytków Polbrytu, nowoczesny drewnowiec³, od 1942 r. do końca wojny chodziła na trasie Freetown (Sierra Leone w zachodniej Afryce), Thokardi w Ghanie, Lagos i Port Harcourt w Nigerii, Bathurst w Australii, Dakar w Senegalu.

Fot. z albumu Jerzego Nierojewskiego

S/s „Oksywie”

S/s „Lida”

Dzielna „Lida” w 1946 r., dokładnie 6 sierpnia, wróciła do Gdyni. A tu, ze względów politycznych (wszak Lida to już nie miasto w II RP, lecz w Związku Radzieckim), przemianowano ją na „Gliwice”.

Starszy oficer mechanik Jan Grątkowski zmarł 10 lutego 1966 r. na statku w Singapurze. Spoczął na gdyńskim Cmentarzu Witomińskim.

Źródła: *Kadry morskie Rzeczypospolitej*, tom I, pod red. Jana Kazimierza Sawickiego, wyd. II, Gdynia 2000; Wadim Konstanty Taniewski-Elliott, *Spis personelu zatrudnionego na statkach Polskiej Marynarki Handlowej w latach 1939-1945*, Gdańsk 1981; Jerzy Miciński, *Księga statków polskich 1918-1945*, tom 2, Gdańsk 1997; karty ewidencyjne Związku Armatorów Polskich – w zbiorach Sali Tradycji UMG; „Morze”.

1 „Morze” 1933, nr 1, s. 13.

2 Karty ewidencyjne Związku Armatorów Polskich, kopie w zbiorach Sali Tradycji UMG – D/3512, s. 135.

3 Jerzy Miciński, *Księga statków polskich 1918-1945*, tom 2, Gdańsk 1997, s. 195.